

nyomtatott könyvei volnának könyvtárában.« A művészi díszí kódexek és az első nyomdatermékeknek ez a találkozási pontja s bizonyos tekintetben versenyzése igen nevezetes kulturtörténeti epizód s ismertetése különösen az évkönyv közönsége előtt nagy érdeklődésre számíthat. Az eddigi nagyon helyes szokáshoz híven az elmúlt év nyomdászati szakbibliográfiája is össze van állítva a kötetben. Nem találjuk azonban benne a Magyar Könyvszemlét, mely pedig több közleménye révén helyet foglalhatna ott.

E—r.

A Budai könyvtár-egyesület negyedik évkönyve az 1897. egyesületi évről. A választmány megbízásából összeállította Jurányi Győző h. titkár. Budapest, 1898. 8-rét. 68 l.

Már többször volt alkalmunk fölhívni a figyelmet arra a czéltudatos tevékenységre, a melyet a főváros budai oldalának társadalma egy pár lelkes férfiú irányítása mellett a könyvtárügy érdekében kifejt. S a legutolsó év beszámolóját végig olvasva, valóban csak örülni tudunk, hogy nem mulasztottuk el elismerésünk kifejezését eddig sem. Az a nemes buzgalom és az a rendszeres munka, a miről ez az évkönyv is tanuskodik, igazán följegyzésre méltó. S az elért eredmények dicséretére válnak úgy a vezető férfiúknak, mint annak a közönségnek, a mely siet a maga közreműködésével a nemes ügy előmozdítására. Mert most már világosan látszik, hogy egy nagyszabású nyilvános könyvtár megteremtésével komolyan foglalkoznak a budai oldalon, mely megfelelő épületben elhelyezve s kényelmes olvasóteremmel ellátva az egész városrész szellemi háztartásának igen nevezetes tényezőjévé válnék. Az egyesület egész életében mutatkozó lendület és lelkesedés a legszebb reményeket keltheti föl ennek az igazán nagyjelentőségű eszmének megvalósulására nézve. Az egyesületi buzgóság múlt évi főbb eredményei közül emeljük ki a könyvtár tizenhat ivnyi katalógusát, mely *Jurányi Győző* könyvtárör szorgalmának és hivatottságának újabb bizonyossága. Nevezetes elhatározása az egyesületnek az is, mely a budai oldalon a központi szakkönyvtáron kívül fölláttatandó nép-, munkás- és hirlapkönyvtárakra vonatkozik. S a jelentés örömmel említi föl, hogy az egyesület az I. ker. polgári kör 10,000 kötetes könyvtárának birtokába jutva, ebből az első népkönyvtárt a Krisztinavárosban föl is fogják most már állítani. A könyvtár 1897-iki gyarapodásának adatai a következők: A szakkönyvtár gyarapodott 1107 művel 1575 darabban és 326 apró nyomtatvánnyal; a népkönyvtár 105 művel 178 darabban. Ezeken kívül a gyarapodáshoz tartozik 346 be nem sorozott többes példány. A könyvtár mai állománya 10,518 darab. Mindazok, a kik a könyvtári ügynek társadalmi úton való előmozdítása, ennek módjai, eszközei iránt érdeklődnek, igen sok tanulságot és megzívlelendőt találhatnak ebben a kis év-

könyvben. S ez nem megvetendő dolog. Mert igen sok helyen meg volna a jóakarát, de hiányoznak a kivitelhez szükséges érzék és ismeretek. A budai könyvtár vezetőitől minderre nézve igen sokat lehet tanulni. Mint az évkönyvből látható, az egyesület elnöksége, élén dr. Csorba Ferenczcel, mindenre kiterjeszti figyelmét, a mi a könyvtári élet élénkítésére s a könyvtár mentül használhatóbbá tételére szükségesnek mutatkozik. A nemzeti kultúra legnevezetesebb tényezőivel mentül szorosabb összeköttetést akarnak létre hozni, s ebbeli törekvésüket kétségkívül siker fogja koronázni. A közoktatásügyi kormány mellett a múzeumok és könyvtárak országos főfelügyelősége is élénk rokonszenvvel kíséri működésüket s az évkönyv a sajtóról is hálásan emlékezik meg, mely szintén nem késik buzdító elismerésének kifejezésével. Érdekesnek tartjuk a fölemlítésre, hogy a budai könyvtár egyik nagy fővárosi könyvtárunknál kieszközölte a neki hiányzó műveknek a tagok tudományos használatára való átengedését. (e.)

Mährisches Gewerbe-Museum in Brünn. *Katalog der Buchausstellung.* Brünn, 1898. 8-r IV + 278. l.

A brünni iparmúzeum folyó év december 2-ikán ünnepeli meg fennállásának negyedszázados jubileumát. Ezt a jubileumi esztendőt azzal tette emlékezetessé, hogy márczius 6-ikától április végeig könyvészeti kiállítást rendezett, melynek czélja első sorban a morvaországi emlékek összegyűjtése és kiállítása volt. Azonban az osztrák császárságnak úgyszólván egész területe és Magyarország is képviselve voltak a kiállításon. A monarchián kívül Németországból küldtek még igen érdekes dolgokat. Sok tekintetben hasonlított ez a kiállítás, már a mint katalógusából látszik, a mi 1882-iki könyvkiállításunkhoz. Mindössze abban különbözik, hogy az irás egész körére kiterjeszkedett s okleveleket és pecséteteket is tartalmazott. Ezenkívül specialitása az ex-libris-kiállítás, mely, mint ilyen, a katalógus szerint Ausztriában az első volt. Ez a katalógus a maga egyszerűségében nem is hasonlítható a mi pompás díszművünkhöz. 1497 kiállított tárgyat sorol föl, de csak a legszükségesebb helyeken közöl részletesebb magyarázatokat. Azonban az egyes csoportok előtt élénken megírott kis czikkek olvashatók a könyv történetének különböző kérdéseiről, minden egyes pontnál utalásokkal a kiállításon megtalálható jellemző darabokra. Igen nagy gondosság és szakértelem jellemzi az egész kiadványt. Az első czikket *dr. Bretholz Berthold* írta a pergamentről, a papírról, a kézírásról és az oklevélről. Ez a csoport foglalta magában a pecsétkiállítást is. A második rész középkori képes kéziratokat (kódexeket) mutatott be, melyekről *Leisching Gyula* a brünni iparmúzeum igazgatója írt tájékoztató közleményt. Igen érdekes a következő kisebb csoport, a mely a népies festésű morva énekeskönyvből jött létre. Ezekről *Haudek Viktortól* olvasható egy